Gemeente Wassenaar

VOORBLAD Voorstel aan de Raad

Zaaknummer:	Z/23/077166/366655
Datum collegebesluit:	dinsdag 10 oktober 2023
Datum commissievergadering:	maandag 6 november 2023
Datum raadsvergadering:	dinsdag 21 november 2023
Soort Voorstel:	Adviesnota
Onderwerp:	Eerste technische aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016
Portefeuillehouder:	Wethouder Zoutendijk
Programma:	P4 Fysieke leefomgeving
Kernboodschap:	De raad wordt voorgesteld een eerste technische aanpassing door te voeren in de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024
Bijlagen:	1. WAS-WORDT-overzicht Eerste technische aanpassing Erfgoedverordening Wassenaar 2016r 2. Voorbeeld Erfgoedverordening Wassenaar 2016 (versie 2023)
Stukken ter inzage:	Nee
Beslispunten	1. De Eerste wijziging van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 vast te stellen. *1.*
Relatie met:	☐ Agendapunt: ☐ Toezegging: ☐ Amendement/motie: ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Eerste technische aanpassing Erfgoedverordening Wassenaar 2016

Inleiding

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking, die gepaard gaat met een bundeling van 26 wetten. Hieronder valt ook de Erfgoedwet, waarbij ook een meer integrale bescherming van het erfgoed wordt nagestreefd. Om een soepele invoering van de Omgevingswet mogelijk te maken is door de VNG een lijst opgesteld met een aantal minimale acties, die gemeenten voor de inwerkingtreding van de wet moeten uitvoeren. Een daarvan is de aanpassing van de erfgoedverordening, omdat deze ook regels bevat over de fysieke leefomgeving.

Bij de inwerkingtreding van de Erfgoedwet in 2016 heeft een actualisatie van de Wassenaarse Erfgoedverordening plaatsgevonden. Met het toenmalige model van de VNG is toen zo veel als mogelijk geanticipeerd op de terminologie en het gedachtegoed van de Omgevingswet en het gemeentelijk erfgoedbeleid. Bij deze eerste vooral juridisch-technische aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 gaat om door de VNG voorgestelde aanpassingen, die verband houden met de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Beoogd effect

Na vaststelling beschikt de gemeente over een actuele erfgoedverordening die voldoet aan de bepalingen uit zowel de Erfgoedwet als de Omgevingswet.

Argumenten

1.1 *Het vaststellen en aanpassen van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 is een bevoegdheid van de raad.*

Door het vaststellen van deze eerste technische wijziging geeft uw raad uitvoering aan artikel 3.16 van de Erfgoedwet. Voor zover deze regels betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, gaat zij namelijk op in de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 in werking treedt.

1.2 *Met deze eerste aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 wordt voldaan aan de nieuwe wet- en regelgeving, zoals opgenomen in de Omgevingswet en Erfgoedwet.*

De erfgoedverordening is een verplicht instrument waarin regels zijn opgenomen voor de uitvoering van wettelijke taken en het gemeentelijk beleid, zoals de bescherming en de zorgvuldige omgang met het erfgoed. Wil de Erfgoedverordening haar rechtskracht behouden is het nodig deze te passen aan de wet- en regelgeving van Omgevingswet. Het gaat hier om een beperkte technische aanpassing, omdat bij de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 daar waar mogelijk al geanticipeerd is op de Omgevingswet. De huidige aanpassingen zijn gebaseerd op de technische aanpassing die door de VNG is doorgevoerd in de Model Erfgoedverordening 2016. Dat betekent dat:

- Verwijzingen naar wet- en regelgeving zijn aangepast
- Definities, waar nodig, zijn aangepast.
- De grondslagen zijn aangepast.
- Verwijzing naar de Adviescommissie Omgevingskwaliteit is aangepast

Voor dit laatste punt kan verwezen worden naar uw besluit van 13 december 2022 om met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op basis van art. 17.9 als gemeentelijke adviescommissie te werken met de Adviescommissie Omgevingskwaliteit in plaats van met de Commissie voor Welstand en Cultureel Erfgoed.

In bijlage 1 bij dit raadsvoorstel is een WAS-WORDT-lijst opgenomen met alle wijzigingen, waarbij in de aan het raadsbesluit toegevoegde verordening naast de regels een uitleg wordt gegeven in de toelichting bij deze verordening. In bijlage 2 is ter informatie een voorbeeld toegevoegd hoe de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 eruit gaat zien na het verwerken van de eerste technische aanpassing.

1.3 De technische aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 maakt het mogelijk het vastgestelde beleid te blijven uit te voeren.

De erfgoedverordening bevat regels om de wet- en regelgeving en de beleidskaders uit te kunnen voeren, zoals vastgelegd in Omgevings- en Erfgoedwet, de Structuurvisie Landgoed aan Zee (2017) en de Erfgoedvisie 'Naar een erfgoedzorg voor iedereen' (2018). Het gaat om regels over de bescherming en daaruit voortvloeiende regels voor de zorgvuldige omgang met het erfgoed, zowel boven als onder de grond.

1.4 Met deze eerste aanpassing van de Erfgoedverordening Wassenaar 2016 wordt rekening gehouden met de gefaseerde inwerkingtreding bij het opstellen van het Omgevingsplan.

Op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet beschikt elke gemeente van rechtswege over één omgevingsplan. Dit omgevingsplan, waarin alle regels over de fysieke leefomgeving moeten worden opgenomen, bestaat uit een tijdelijk deel en een nieuw deel. Voor het tijdelijke deel geldt dat gedurende de overgangsfase tot 1 januari 2032, de erfgoedverordening het instrument blijft om de bescherming van gemeentelijk waardevol erfgoed en te regelen, inclusief die voor archeologie. Dit is zo vastgelegd in art. 3.16 van de Erfgoedwet en wijzigt op het moment dat de gemeente de regels van het tijdelijke deel heeft overgezet naar het nieuwe deel van het Omgevingsplan. Tot dit tijd is het dus zaak te kunnen beschikken over een actuele, juridisch houdbare erfgoedverordening.

Kanttekeningen

1.1 *Alle regels voor de fysieke leefomgeving moeten onder de Omgevingswet in het gemeentelijke omgevingsplan opgenomen worden.*

Uiteindelijk moeten per 1 januari 2032 alle regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen in het Omgevingsplan. Dit is een omvangrijk proces, dat gefaseerd uitgevoerd gaat worden. Bij de bescherming van het boven- en ondergrondse erfgoed gaat het naast de regels over het fysieke domein uit de erfgoedverordening om verplichte instructieregels, zoals vastgelegd in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).
Met de aard en omvang van deze werkzaamheden is bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 rekening gehouden door toepassing van overgangsrecht. Dat betekent dat de erfgoedverordening van kracht blijft, totdat de gemeente de regels van het tijdelijke deel van het omgevingsplan heeft overgezet naar het nieuwe deel.

Uitvoering: Financiën
Het gaat om een technisch-juridische aanpassing van de erfgoedverordening waar geen financiële consequenties zijn verbonden.

Uitvoering: Juridisch kader
In artikel 149 van de Gemeentewet is vastgelegd dat de raad bevoegd is verordeningen vast te stellen, die in het belang zijn van de gemeente. Art. 3.16 van de Erfgoedwet ziet toe op het vaststellen van de erfgoedverordening, rekening houdend met het overgangsrecht van de Omgevingswet en de bepaling uit de Invoeringswet Omgevingswet art. 2.8 aanhef en onderdeel B derde lid, dat uiteindelijke de fysieke regels uit de erfgoedverordening overgaan in het Omgevingsplan. Tot slot is artikel 38, lid van de Monumentenwet van toepassing, waarin de gemeenteraad bevoegd is regels te stellen die onder meer betrekking hebben op het doen van opgravingen.

Uitvoering: Communicatie en Inwonersparticipatie
Zowel in- als externe communicatie, evenals de wettelijk verplichte publicatie in het Gemeenteblad, vinden op de gebruikelijke wijze plaats. Aangezien sprake is van een technische en geen beleidsmatige aanpassing, is inwonersparticipatie niet aan de orde.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester